

Conectarea României la viitorul digital european

În cadrul Forumului EUROSAT 2021, organizat de Europuls – Centrul de Expertiză Europeană, a avut loc sesiunea „**Conectarea României la viitorul digital European**”, realizată cu sprijinul UiPath, eMAG și Glovo, ce s-a desfășurat sub egida Conferinței privind Viitorul Europei. Acest eveniment a adus împreună decidenți naționali și europeni, alături de profesioniști din mediul privat și din cel academic/al societății civile.

Invitați:

Dragoș Tudorache - Membru al Parlamentului European

Iulian-Vasile Popescu - Secretar de Stat, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

George-Cristian Tuță – Membru al Camerei Deputaților, Parlamentul României

Alina Ujupan - Membru al Cabinetului Comisarului Margrethe Vestager, Vicepreședinte Executiv al Comisiei Europene

Răzvan Atim – General Manager - Europa de Est, UiPath

Oleg Roibu - Group General Counsel, eMAG

Denisa Avram - Manager Afaceri Publice, Europa Centrală și de Est, Glovo

Mirela Mărcuț - Lector dr., Universitatea din Oradea & Fondator digitalpolicy.ro

Moderator:

Cezara Panait - Head of Digital Policy, Europuls

Rezumat:

România trebuie să urmeze recomandările Comisiei Europene pentru a putea să se alinieze cu celelalte state membre și să reducă decalajele în privința transformării digitale. Este nevoie de o abordare transversală pentru a atinge obiectivele digitale stabilite. În această abordare transversală, competențele digitale ale cetățenilor joacă un rol foarte important. Prin colaborarea dintre mediul privat, precum și a celui public, și a societății civile se poate ajunge mai ușor la îndeplinirea obiectivelor asumate de România prin intermediul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR). România are toate premisele să devină un hub digital de inovare la nivel regional și european. De asemenea, societatea civilă trebuie să-și facă vocea auzită privind acest subiect prin utilizarea resurselor puse la dispoziție prin Conferința privind viitorul Europei.

Intervenții ale vorbitorilor:

Dragoș Tudorache - Membru al Parlamentului European

„Cum ar putea să susțină aceste tehnologii dezvoltarea digitală a României? În primul rând, încurajând adoptarea lor pe cât mai multe planuri și în cât mai multe domenii. Spre deosebire de alte părți ale lumii venim cu un element pe care eu îl consider competitiv, și anume acest

cadru de reglementare pe care Comisia Europeană l-a pus deja pe masa Parlamentului și a Consiliului European în primăvara acestui an, care sper eu într-un an doi să fie adoptat, și care va deveni o bază juridică solidă și un cadru clar în care aceste aplicații - aceste materializări ale inteligenței artificiale în viața de zi cu zi - să se poată face. Cred că asta va da atât celor care dezvoltă aceste tehnologii și aplicații la noi în țară, dar și celor care folosesc astfel de aplicații dezvoltate în alte părți, va da un avantaj competitiv față de alte zone ale lumii. (...)

Ce trebuie să facem este să specializăm măcar unul din innovation hub-urile pe care le avem în România, să le specializăm pe inteligență artificială. (...) Asta ar permite și, cumva, focalizarea mai bună a finanțării pe zona de susținere a tehnologiilor emergente. Pentru că atunci când, cumva, ai acel loc în care dezvolti, și permiți, și stimulezi creativitate și dezvoltare, repet, și banii sunt mai ușor de puși acolo, fie că sunt europeni, fie că sunt naționali, fie că sunt chiar venture capital, pe care începem să-l vedem din ce în ce mai mult și în Europa, și sper eu, foarte curând, și în România.”

Iulian-Vasile Popescu - Secretar de Stat, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

„Din perspectiva Guvernului, și mai exact a Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, pot să vă spun că vom reuși implementarea reformelor PNRR, și toate aceste obstacole și provocări, prin foarte multă muncă și a aduce cele mai bune resurse umane pe care le putem găsi pe piață. Discutăm de a crea grupuri speciale pentru acest lucru, un task force, și în care să aducem tot ce poate să fie mai bun în gestionarea proiectelor de o complexitate și de o valoare foarte mare, cum nu s-a mai făcut asta în România.

Pe de altă parte, sunt convins că oricare ar fi reprezentanții României în Guvern, în Parlament, la nivelul Parlamentului European sau ai Comisiei Europene, cred că toți românii sunt aliniați în a trage în același sens, și înțelegem care este dimensiunea acestei provocări extraordinare de a implementa în timp util reformele menționate în PNRR.”

George-Cristian Tuță – Membru al Camerei Deputaților, Parlamentul României

„Cred că sunt niște pași obligatorii pe care trebuie să îi facem pentru a ajunge într-o astfel de economie digitală. Primul, categoric, este conectivitatea. (...) Împreună cu 132 de colegi am depus o un proiect de lege prin care ne dorim extinderea rețelei de internet de mare viteză în toată România. Încă sunt aproximativ 2,3 milioane de români care nu au acces la internet de mare viteză, sunt 6% din școlile din România, fără abonament la internet, și acest prim lucru este, dacă vreți, autostrada datelor. Pentru a circula pe această autostradă a internetului vom avea nevoie, într-adevăr, de competențe. (...)

Până la urmă nu tehnologia aduce această inovare de care avem nevoie pentru a ne deplasa de pe ultimul loc, ori că e DESI, ori că e score board-ul european de inovare, oamenii pot să facă această schimbare. Nu cred că sistemul se schimbă de la sine, ci oamenii care fac parte din stat, trebuie să înceapă cu lucrul ăsta. Și asta cred că ar fi extrem de util, un task force, nu pe

chestiuni punctuale, ci mai degrabă pe această temă a economiei digitale, la care cu drag aş putea contribui, şi cred că toţi actorii sunt importanţi. (...) Urmărim şi exemplul Ghişului.ro, în care privatul şi cu statul şi-au dat mâna, şi cred că asta ar trebui să fie, în principal, rolul nostru, al parlamentarilor, în care să unim statul cu privatul, şi să împrietenim, să creăm această relaţie mai strânsă.”

Alina Ujupan - Membru al Cabinetului Comisarului Margrethe Vestager, Vicepreşedinte Executiv al Comisiei Europene

„Lucrăm şi la o serie de drepturi ale cetăţenilor în această transformare digitală, pentru a ne asigura că indiferent de ce reforme, investiţii, se fac la nivel european, naţional, mediu privat, suntem ghidaţi de aceleaşi angajamente, şi în primul rând că drepturile, valorile, pe care le avem offline şi care sunt respectate offline, sunt valabile şi online. (...)

Trebuie să facem un efort să aducem împreună mai multe domenii de politici, să ne asigurăm că există o abordare orizontală în politicile naţionale şi chiar şi în politica europeană, privind competenţele digitale. Vorbim de educaţie şi de pregătirea forţei de muncă, copiii care sunt astăzi în şcoli vor fi specialiştii noştri de mâine.”

Răzvan Atim – General Manager - Europa de Est, UiPath

„Sunt câţiva piloni cheie pe care trebuie să-i luăm în considerare în procesul de transformare digitală. În acest context, am mai spus şi înainte, există o abordare de 360 de grade – nu poţi să faci digitalizare sau să transformi procese de lucru şi să debirocratizezi fără să investeşti în sisteme şi infrastructură. Aşadar, este important să prioritizăm zona de infrastructură, digitizarea, transferul datelor în mediul digital, să scăpăm de arhivele mari. (...) Ca să poţi digitaliza, şi până la urmă, automatiza, e important să respecti nişte etape, nu trebuie să le sari. Una dintre ele este educaţia. Este foarte important să le spunem oamenilor cum ajută tehnologia, că tehnologia ne dă timp înapoi, ne face să fim mai productivi şi că face ca datele să fie curate – 100% fără greşeli.

Pe partea de execuţie trebuie să fim puţin mai agili, mai precisi, nu trebuie să ne fie teamă să implementăm proiecte mari, strategice, la nivel naţional. Avem un buget foarte mare dedicat digitalizării în PNRR din partea României, care permite o transformare atât la nivel central, cât şi la nivelul administraţiei locale. (...) Cred că primul pas este să conştientizăm că avem nevoie de sectorul privat, şi de parteneriatul cu sectorul public, ca să putem face transformări mari. Sectorul privat reprezintă o sursă de capacităţi tehnologice şi de specialişti care pot implementa proiecte la nivel naţional.”

Oleg Roibu - Group General Counsel, eMAG

„Noi oferim sprijin în transformarea digitală pentru mii de IMM-uri din România, fiind una dintre soluțiile pentru ca IMM-urile să se dezvolte în direcția online. În acest moment, ecosistemul eMAG Marketplace a ajuns la aproximativ 36.000 de selleri pe toate platformele din regiune: România, Bulgaria și Ungaria. Dintre acestea, aproape 2.000 de companii românești vând în Bulgaria și în Ungaria prin intermediul platformelor marketplace. În acest fel aducem contribuția noastră în ceea ce privește digitalizarea României. În același timp, trebuie să spun că producem tehnologie în România. Toate platformele din regiune sunt dezvoltate în România, și astfel ajutăm mediul de afaceri românesc să se dezvolte internațional și să menținem valoarea aici. (...)

În DESI stăm bine la conectivitate, un element de bază, important, cu care putem construi, dar mai există câteva elemente care creează infrastructura digitală. Și aici vorbim în principal de elemente care sunt adresate în PNRR și sperăm că se vor întâmpla: competențe digitale, identitate digitală – atât cartea electronică de identitate, cât și semnătura electronică. Iar în materie de economie digitală, credem că ne putem pune ca obiectiv național prioritizarea economiei digitale, așa cum alte state și-au pus obiective în alte industrii. Și aici există o serie de mecanisme pe care statul le are la dispoziție pentru a susține această prioritate la nivelul economiei.”

Denisa Avram - Manager Afaceri Publice, Europa Centrală și de Est, Glovo

„Privind digitalizarea IMM-urilor, nu aș spune că este o digitalizare per se, ci faptul că prin folosirea și integrarea lor în economia platformelor online, vedem efecte pozitive de rețea, și scalare pentru acestea. (...) Platformele online, de fapt, deschid noi canale de vânzări pentru întreprinderi, facilitează accesul la o bază mai largă de consumatori, și în același timp cresc productivitatea și costurile de operare, aducând și oportunități de inovare, și noi procese de eficientizare. Avem parteneri, în momentul de față, care au până la 40% din profit provenind din livrări prin intermediul platformelor, și vă dați seama că în timpul restricțiilor, aceste erau undeva la 100%. Consider că aceste oportunități ar putea fi folosite mult mai mult dacă am putea ajunge în orașe care, într-adevăr, sunt mult mai dezvoltate din punct de vedere al competențelor digitale, a industriei, a sectorului de retail etc. (...)

Vreau să atrag atenția asupra faptului că în România există legi adoptate acum zeci de ani, care se aplică platformelor online în 2021. Pentru a asigura, într-adevăr, continuarea transformării digitale a economiei, în primul rând, trebuie să avem un fel de curățenie legislativă de primăvară. (...) De exemplu, transportul de mâncare este guvernat de o lege din 1998, și, din păcate, vedem ceva rezistență privind acest proiect. (...) În alte țări există conceptul de regulatory sandbox, un fel de cadru prin care companiile care își doresc să inoveze, pot lansa experimente într-un mediu controlat, la fel cum încercăm noi prin acest proiect pilot, sub supravegherea unei autorități. În România încă nu avem acest concept. Cred că am putea să-l promovăm, și astfel, companiile private ar putea să inoveze mai mult.”

Mirela Mărcuț - Lector dr., Universitatea din Oradea & Fondator digitalpolicy.ro

„M-am uitat pe lista ideilor care sunt puse la capitolul transformare digitală pe platforma Conferinței, și cele mai populare sunt următoarele: digitalizare justă bazată pe drepturile omului și echitate socială, finanțare publică pentru software open source, care să fie folosit la nivel extensiv - la nivel european partea asta de open source este foarte populară la nivelul ideilor privind transformarea digitală, producerea semiconductoarelor pe teritoriul european, și bineînțeles, confidențialitatea datelor. Dacă mă uit la nivelul României, la ce evenimente și ce discuții sunt pe platformă, temele sunt tot așa: competențe digitale, mai ales evenimentele de educație digitală, conștientizarea viitorului digital din perspectiva inteligenței artificiale, și transformarea digitală, desigur, a administrației publice. (...) Ce nu vedem, de fapt, sunt termeni tehnici, one-stop-shop, cloud guvernamental, lucruri, așa, destul de abstracte, despre care cetățenii nu știu foarte multe, pentru că știm nivelul de competențe digitale. (...)

Sunt de acord că universitățile trebuie să aibă un rol mult mai semnificativ în stimularea României la nivel European. Și mă uit aici la două proiecte mari care nu s-au regăsit foarte mult la nivelul României. Mult mai mult interes ar trebui să fie pe Horizon 2020. România stă extraordinar de prost la finanțările pe Horizon. La nivelul PNRR-ului se încurajează foarte mult aceste multi-country projects. Adică asocieri de state pentru cercetare, inovare în tehnologii emergente și inteligență artificială, și, din ce rețin eu, sper să nu mă înșel, România are prezență, sau în fine, își asumă prezența pentru un multi-country project pe partea de microelectronică, și nu știu să fie mai mult decât atâtă.”

Concluzii:

- Sectorul public trebuie să colaboreze mai mult și mai bine cu sectorul privat, pentru a eficientiza transformarea digitală;
- Competențele digitale reprezintă un palier foarte important în drumul către transformarea digitală a României;
- Societatea civilă din România trebuie să joace un rol mai important în acest proces, iar factorii decizionali să țină cont de nevoile și opiniile acesteia;
- România poate deveni un hub de inovare digitală la nivel european, mai ales în ceea ce privește automatizarea și inteligența artificială;
- România ar trebui să modernizeze legislația în domeniul digital, pentru a putea fi adaptată nevoilor actuale.

Acest material a fost realizat de Marius Ghiță, Asistent Manager de Proiect, Europuls.